

Værktøjskassen

De første basale ting man skal se på, for at forstå en kilde:

Datering	Hvornår er kilden fra?	Hvem har dateret kilden?
Sted	Hvor er kilden fra?	Hvad er det for et sted?
Person	Hvem er afsenderen	Hvem har skrevet kilden?
Samtidighed	Er kilden samtidig med den begivenhed, som den omtaler, eller er den skrevet lang tid efter begivenheden?	Samtidighed er relativ: "gamle" kilder kan opfattes som samtidige, når de er fra samme år eller ti-år. Nyere kilder placerer vi i datoorden/tidsorden.

De næste ting der skal undersøges for at finde ud af hvad kilden fortæller:

1. eller 2. hånd	Har beretteren selv oplevet begivenheden, eller viderebringer beretteren noget, som han/hun har hørt fra en anden?	Normalt vil en 1. hånd være mere troværdig end en 2. hånd.
------------------	--	--

Indhold og form	Hvad er indholdet i kilden? Hvordan er kildens sprog?	Læs kilden grundigt og del den op i forskellige dele
-----------------	--	--

Repræsentativitet	Har kilden almen gyldighed, eller repræsenterer den "særtilfælde"?	Kilden skal fortælle om en så stor del af den samtidige virkelighed som muligt og ikke undtagelsen eller de sjældne tilfælde
-------------------	--	--

De sidste ting man ser på for at få kildens fortælling foldet ud:

Person	Modtageren af kildens fortælling har afgørende betydning for kildens troværdighed	Afsenderens og modtagerens rolle i samtiden
--------	---	---

Tendens	Beskrives begivenheden så objektivt som muligt, eller er beretningen præget af subjektive synspunkter eller falsknerier?	Tendens er et vigtigt kildekritisk begreb. En grundig undersøgelse af kildens tendens kræver viden om den historiske sammenhæng, analyse af synsvinkler og sprog og sammenligning med andre kilder.
Historien	Hvilken historisk sammenhæng indgår kilden i?	Historisk baggrund og forløb. typisk kan man sammenligne kildens fortælling med: 1) stof fra grundbogsmateriale 2) andre kilder.